



Proeftuin onderbouw

Verrijkingsdocument voor docenten

Thema 6: Voor je kiezen

+ ThemawEEK “Voor je kiezen”

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Ouderinformatie
 - 2.1 Ouderblad: “Wat is Proeftuin en wat is LOB?”
 - 2.2 Ouderblad: “Voor je kiezen”
3. Omgeving betrekken
 - 3.1 Nationale organisaties
 - 3.2 Hoe je de regio kunt betrekken
 - 3.3 Vakoverstijgende samenwerking
 - 3.4 Concrete activiteiten
4. ThemawEEK “Voor je kiezen”

1. Inleiding

Thema 6:

Voor je kiezen

Themadoel:

Je kunt je bevindingen gebruiken als profieloriëntatie.

Handig omdat:

Door nu vast te weten wat je belangrijk vindt en welk profiel je wel interessant lijkt, kun je straks gemakkelijker een keuze maken wanneer dat moment is gekomen.

Loopbaancompetenties bij dit thema

- Werkexploratie
- Loopbaansturing

21e-eeuwse vaardigheden bij dit thema

- Zelfregulering
- Kritisch denken

Introductie

Weet jij al wat je later wilt worden of heb je nog geen idee? Onderzoek wat er mogelijk is op school en wat je leuk lijkt. Dan kun je straks gemakkelijker kiezen als je er al over na hebt gedacht. In dit thema ontdekken leerlingen hun kwaliteiten, leren ze keuzes maken en verkennen ze schoolprofielen en sectoren.

In dit thema

- Wat kan ik en waar ben ik goed in?
- Hoe maak ik slim keuzes zonder stress?
- Welke profielen en richtingen passen bij mij?
- Hoe ontdek ik wat ik écht wil?

Werkwijze

Met praktische, opdrachtgestuurde lessen uit Proeftuin Mentorles & LOB werken leerlingen aan zelfonderzoek, samenwerking en creatieve verwerking. Ze maken onder andere een visitekaartje of infographic over hun kwaliteiten en profielvoorkeur. Het thema sluit af met een eindopdracht waarin leerlingen hun bevindingen presenteren.

Waarom is dit belangrijk?

Vroegtijdige bewustwording van talenten en interesses vermindert keuzestress en vergroot de betrokkenheid bij school. Leerlingen die al in de onderbouw nadenken over hun kwaliteiten en mogelijkheden, maken later meer bewuste keuzes.

Waarom betrekken we de omgeving?

Externe partijen en ervaringsdeskundigen verrijken het thema met perspectieven uit de praktijk. Ouders kunnen thuis het gesprek aangaan over kwaliteiten en toekomstplannen. Lokale organisaties en oud-leerlingen bieden inspiratie. De leerling staat centraal, de omgeving kan ondersteunen.

2. Ouderinformatie

In te zetten in nieuwsbrief of als hand-out.

2.1 Ouderblad: “Wat is Proeftuin en wat is LOB?”

Proeftuin is een lesmethode die leerlingen helpt zichzelf beter te leren kennen, zowel op persoonlijk als professioneel vlak. Het combineert onderwerpen zoals zelfreflectie, burgerschap en loopbaanoriëntatie in één overzichtelijke methode. Door middel van interactieve lessen, opdrachten en reflectiemomenten ontdekken leerlingen wie ze zijn, wat hen motiveert en hoe ze kunnen samenwerken en communiceren. Proeftuin legt hiermee een basis voor persoonlijke groei en succes, zowel op school als in de toekomst.

LOB is een belangrijk onderdeel van Proeftuin en helpt leerlingen te ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Het richt zich op het ontwikkelen van vaardigheden en inzichten die nodig zijn om slimme keuzes te maken voor hun toekomst.

Hoe werkt LOB?

In de lessen LOB leren leerlingen niet alleen over zichzelf, maar ook over de wereld van beroepen en opleidingen. Ze ontdekken hoe ze hun persoonlijke kwaliteiten en interesses kunnen koppelen aan toekomstmogelijkheden. Daarnaast ontwikkelen ze vaardigheden die hen helpen om deze doelen te bereiken.

Wat leert uw kind in Proeftuin Mentorles en LOB?

In Proeftuin en LOB worden vaardigheden en loopbaancompetenties behandeld die leerlingen helpen op school én in de toekomst.

Vaardigheden:

- **Plannen:** Leer hoe je slim je schoolwerk en vrije tijd kunt indelen.
- **Leren:** Ontdek effectieve manieren om te leren en jezelf te ontwikkelen.
- **Samenwerken:** Verbeter je communicatieve vaardigheden en leer van anderen.
- **Communiceren:** Deel je werk met zelfvertrouwen en overtuiging.
- **Digitale vaardigheden:** Ontwikkel een slimme en veilige omgang met digitale technologie.

Loopbaancompetenties:

- **Motievenreflectie:** Wat drijft jou? Ontdek wat jou motiveert en inspireert.
- **Kwaliteitenreflectie:** Ontdek waar je goed in bent en hoe je jouw talenten kunt inzetten.
- **Werkexploratie:** Verken welke vakken, studies en beroepen bij je passen.
- **Loopbaansturing:** Leer hoe je slimme keuzes maakt voor je studie en toekomst.
- **Netwerken:** Leer wie jou kan helpen om je doelen te bereiken en hoe je dit netwerk opbouwt.

Waarom is dit belangrijk?

Met Proeftuin Mentorles & LOB krijgen leerlingen de handvatten om hun talenten en interesses te ontdekken. Dit is niet alleen belangrijk voor het maken van keuzes, maar ook voor het ontwikkelen van zelfvertrouwen en het vergroten van hun toekomstperspectieven.

2.2 Ouderblad – Thema 6: “Voor je kiezen”

“Ontdek samen wat bij uw kind past!”

Beste ouder of verzorger,

In de komende weken werken de leerlingen aan het thema “Voor je kiezen”. Uw kind verdiept zich in eigen kwaliteiten en toekomstmogelijkheden. Dit thema helpt hen bewuste keuzes te maken richting een profielkeuze.

Onderwerpen die aan bod komen:

- Zelfreflectie: kwaliteiten en interesses ontdekken
- Keuzes maken: omgaan met twijfels en keuzestress
- Schoolprofielen en sectoren verkennen
- Ontdekken wat écht bij je past

Waarom werken we hieraan?

Vroegtijdige oriëntatie vergroot het zelfvertrouwen en geeft richting bij de latere profielkeuze. Door nu al na te denken over kwaliteiten en mogelijkheden, maakt uw kind straks een meer bewuste keuze.

Wat kunt u thuis doen?

- Vraag uw kind: “Welke kwaliteiten zie jij bij jezelf?”
- Bespreek samen: “Wat zou je later willen doen en waarom?”
- Bezoek samen een open dag of praat over uw eigen beroepskeuze.

Activiteiten om samen te doen:

- Maak een moodboard van hobby's en interesses.
- Speel een “dit-of-dat”-spel om keuzes te oefenen.
- Bekijk samen de mogelijke profielen en bespreek welke uw kind aanspreken.

Meer weten?

Kijk op www.mijnproeftuin.nl voor meer informatie over het thema en de lesmethode.

3. Omgeving betrekken

3.1 Nationale organisaties

1. **JINC** (www.jinc.nl)

Organiseert workshops zoals de “Bliksemstage”, waarbij leerlingen kort kennismaken met een beroep.

2. **VO-raad** (www.vo-raad.nl)

Lesmateriaal en informatie over doorstroom naar de bovenbouw en profielkeuze.

3.2 Hoe je de regio kunt betrekken

- **Gastsprekers:** Nodig een lokale ondernemer of oud-leerling uit om te vertellen over hun keuzeproces en loopbaan.
- **Lokale partners:** Werk samen met de bibliotheek voor een beroepencarrousel of organiseer een excursie naar een lokaal bedrijf of zorginstelling.
- **Ouders en verzorgers:** Organiseer een ouderavond over profielkeuze, waarin ouders tips krijgen om hun kind te ondersteunen.

3.3 Vakoverstijgende samenwerking

- **Nederlands:** Schrijfopdracht “Mijn ideale beroep” of een brief aan je toekomstige zelf.
- **Kunst/Beeldende vorming:** Ontwerp een creatief visitekaartje dat jouw kwaliteiten en dromen weergeeft.
- **LO:** Reflecteer op teamwork en persoonlijke kwaliteiten tijdens sportactiviteiten.
- **Techniek:** Laat leerlingen een technische opdracht uitvoeren en reflecteren op of dit werkveld bij hen past.

3.4 Concrete activiteiten

1. **Gastles technische beroepen:** Een monteur of technicus vertelt over het werkveld en laat leerlingen iets uitproberen.
2. **Workshop keuzestress:** De decaan of een coach geeft tips over omgaan met twijfel en keuzes maken.
3. **Excursie:** Bezoek een zorginstelling, techniekbedrijf of creatief bureau om beroepen in de praktijk te ervaren.
4. **Profielenspel:** Leerlingen matchen kwaliteiten aan sectoren en profielen in een interactief spel.

4. Themaweek “Voor je kiezen”

Tijdens deze themaweek ontdekken leerlingen hun kwaliteiten, leren ze bewust keuzes maken en verkennen ze welke profielen en richtingen bij hen passen. De week eindigt met een presentatie van hun eindproduct: een visitekaartje, moodboard of infographic over hun kwaliteiten en profielvoorkeur.

Dag 1: Dit kan ik

Les 1: Dit kan ik (Les 6.1)

Doel: Leerlingen ontdekken hun kwaliteiten en talenten.

Activiteiten:

1. **Zelfreflectie:** Gebruik de Proeftuin-presentatie om leerlingen te laten nadenken over hun kwaliteiten. Wat kun je goed? Waar word je blij van?
2. **Workshop “Kwaliteiten in actie”:** Leerlingen ervaren hun kwaliteiten in de praktijk via een sport- of creativiteitsopdracht.

Creatieve uitbreiding: Laat leerlingen een kwaliteitenpaspoort maken waarin ze hun sterke punten beschrijven en illustreren.

Dag 2: Slim kiezen zonder stress

Les 2: Slim kiezen zonder stress (Les 6.2)

Doel: Leerlingen leren keuzestrategieën en omgaan met twijfel.

Activiteiten:

1. **Keuzestrategieën:** Gebruik de Proeftuin-presentatie om verschillende manieren van kiezen te bespreken. Leerlingen oefenen met voor- en nadelenlijsten en het “dit-of-dat”-spel.
2. **Gastles:** Een decaan of coach geeft een gastles over besluitvaardigheid en omgaan met keuzestress.

Praktische tip: Laat leerlingen een persoonlijke keuzevraag meenemen en deze toepassen op de geleerde strategieën.

Dag 3: Wat past bij jou?

Les 3: Wat past bij jou? (Les 6.3)

Doel: Leerlingen verkennen schoolprofielen en sectoren en ontdekken wat bij hen past.

Activiteiten:

1. **Profielverkenning:** Gebruik de Proeftuin-presentatie om de verschillende profielen en sectoren te verkennen. Wat spreekt je aan en waarom?

2. **Speeddate met bovenbouwleerlingen:** Organiseer korte gesprekken met leerlingen uit de bovenbouw die vertellen over hun profielkeuze en ervaringen.

Uitbreiding: Laat leerlingen een keuzetest doen via Qompas en bespreek de uitkomsten klassikaal.

Dag 4: Kiezen en ontdekken

Les 4: Kiezen en ontdekken (Les 6.4 – Eindopdracht)

Doel: Leerlingen verwerken hun bevindingen in een creatief eindproduct als profieloriëntatie.

Activiteiten:

1. **Eindproduct maken:** Leerlingen werken aan een visitekaartje, moodboard of infographic dat hun kwaliteiten en profielvoorkeur weergeeft. Gebruik de opdracht en presentatie uit Proeftuin.
2. **Feedbackronde:** Leerlingen bekijken elkaars werk en geven tips en tops.

Praktische tip: Zorg voor creatieve materialen en digitale tools. Laat beeldende vorming of kunst aansluiten bij deze les.

Dag 5: Feestelijke afsluiting

Doel: Leerlingen presenteren hun eindproduct en vieren hun ontdekkingen.

Activiteiten:

1. **Pitches:** Leerlingen pitchten hun eindproduct aan de klas. Wie ben jij, wat kun je en welke richting past bij jou?
2. **Profielenspel:** Sluit af met een interactief spel waarin leerlingen kwaliteiten matchen aan sectoren en profielen.

Uitbreiding: Organiseer een feestelijke presentatie met ouders en mentoren. Reik een certificaat uit en hang de eindproducten op als inspiratie voor volgende jaren.